

Bjarne Brønserud roser Aarhus Universitet:

Nye tal er en bombe under alle vandmiljøplaner siden 1990

Alene den årlige nedvurdering for perioden 2006 – 2018 svarer til det anslåede reduktionspotentiale for 400.000 hektar efterafgrøde. Et krav som derfor kan sløjfes, og det ville kunne give landbruget og samfundet en merindkomst på mindst en milliard kr. årligt.

*Af Bjarne Brønserud
cand. oecon. og landmand
Odensevej 52
5492 Vissenbjerg*

I december 2019 blev den årlige Novana-rapport for vandløbsvandet i 2018 planmæssigt udgivet med finansiell støtte fra Miljø- og Fødevarerministeriet.

Få uger senere meddelte Aarhus Universitet, at der var fejl i de modeller, som var anvendt til at beregne tabet af fosfor og kvælstof fra det åbne land (diffuse kilder).

Aarhus Universitet meddelte ligeledes, at den netop udgivne rapport derfor blev trukket tilbage og ville blive erstattet med en ny revideret udgave i februar 2020.

I et notat af 7. februar 2020 fremlægger forskerne de reviderede nøgletal med en grundig forklaring af de rettelser, universitetet har foretaget.

Der er tale om så væsentlige revisioner og ændringer for hele perioden fra 1990 til 2018, at man med rette kan tale om en helt ny model og i realiteten et opgør med 30 års manipulationer af landbrugets tabsposter til vandmiljøet.

Ansvar for beregninger og modeller i årene fra 1990 og frem til 2010 var placeret i Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), som var en underafdeling af Miljøministeriet.

I 2007 fusioneredes DMU og Aarhus Universitet, men først i juli 2011 nedlægges DMU og opsplittes i flere afdelinger.

DMU's direktør - civilingeniør Henrik Sandbech - forlod kort forinden sin post i protest mod nedlæggelsen.

Herefter har det alene været Aarhus Universitet, som har haft ansvaret for Novana rapporter i årene fra 2011 og frem til 2018.

Videnskabelige svagheder i de brugte modeller

Når Aarhus Universitet - på dramatisk vis - foretager en radikal revision i de traditionelt anvendte modeller, må det antages at foreligge nogle meget vægtige videnskabelige begrundede svagheder i disse modeller.

En forudindtaget grænse til manipulation er i videnskabelig sammenhæng at betragte som svindel (især hvis der er sket selektion i grunddata eller direkte sletning af valide data).

Der har i DMU's opgørelser været anvendt ukomplette måleserier, antagelser om koncentrationer, som ikke har været forsøgt verificeret, markante overvurderinger af vandafstrømningen, sammenblanding af punktkildeafledning og diffus afledning m.fl.

Allerede i foråret 2015 fremkom en markant nedvurdering af tabet af næringsstoffer fra den halvdel af det åbne land, der ikke er målt, men modelberegnet.

Det skete ved offentliggørelsen af en National Kvælstofmodel i marts 2015.

Nedvurderingen blev dog ikke indarbejdet i Novana's afrapporteringer af uforklarlige årsager.

Her fem år senere erkender Aarhus Universitet, at disse korrektioner var berettiget og videnskabeligt velunderbygget.

Der er grund til at rose universitetet for at stå frem med de

nye tal på trods af den manglende politiske opbakning til denne oprydning.

Alle planer blev baseret på et falsk datagrundlag

De nye tal, som alene berører landbrugets tab af næringsstoffer til kystvandet, udgør en bombe under samtlige vandmiljøplaner siden 1990.

Alle disse planer har været baseret på et falsk datagrundlag.

“Der har i DMU's opgørelser været anvendt ukomplette måleserier, antagelser om koncentrationer, som ikke har været forsøgt verificeret, markante overvurderinger af vandafstrømningen, sammenblanding af punktkildeafledning og diffus afledning m.fl.”

Kronik

Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger fremlagt af formand Jørn Jespersen i april 2013 var ligeledes baseret på et falsk datagrundlag.

Med revisionen nedvurderes dyrkningsbidraget for fosfor med 17 pct.

Herefter kan landbrugets andel af tabet opgøres til 190 gram P pr. hektar årligt. I øvrigt en tabsmængde, som har ligget konstant siden 1990.

Dyrkningsbidraget af kvælstof er nu i alt nedvurderet med 16 pct. for perioden 1990 – 2005 og med 9 pct. for perioden 2006 – 2018.

Landbrugets tab af kvælstof kan for 2018 opgøres til 13 kg N pr. hektar.

Selv om baggrundstab til lægges udgør koncentrationen i vandet fra de dyrkede landbrugsarealer 5 mg nitrat-N pr. liter i 2018.

Det er under det halve af nitratdirektivets grænseværdi.

Den tilsvarende nedreviderede koncentration for 1990 er med de nye beregninger sænket til 6 mg nitrat-N pr. liter.

Alene den årlige nedvurdering for perioden 2006 – 2018 svarer til det anslåede reduktionspotentiale for 400.000 hektar efterafgrøde.

Et krav som derfor kan sløjfes, og det ville kunne give landbruget og samfundet en merindkomst på mindst en milliard kr. årligt.

Det omtalte notat fra Aarhus Universitet, der er grundlag for kronikken, [kan hentes her](#).

*Ferskvandslaboratoriet
i Silkeborg.*